

hälsopåståenden.se

Livsmedelsföretagens (Li:s) och Svensk Dagligvaruhandels
Branschstöd för närings- och hälsopåståenden

Verksamhetsrapport

Livsmedelsbranschens GranskningsMan
(LGM)

2010

LGM
LIVSMEDELSBRANSCHENS
GRANSKNINGSMAN

LGM verkar inom det egenåtgärdsprogram som under verksamhetsåret övergått till ett branschstöd för rättvis konkurrens och högt konsumentförtroende. Huvudmän är Livsmedelsföretagen (*Li*) och Svensk Dagligvaruhandel. Mer om branschstödet verksamhet finns på www.hälsopåståenden.se.

LGM har under verksamhetsåret haft till uppgift att komplettera myndigheternas tillsyn genom att verka för att livsmedelsbranschen följer Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1924/2006 av den 20 december 2006 (inklusive uppdateringar och nationella myndigheters tolkningar) om näringspåståenden och hälsopåståenden samt branschstödet intentioner utöver detta, där så är applicerbart.

Verksamhetsåret 2010

Under 2010 har LGM behandlat 15 ärenden rörande sammanlagt 28 produkter med 47 ifrågasatta marknadsföringsåtgärder i form av hälso- och näringspåståenden samt märkningar. Knappt hälften av ärendena (6 st) har varit anmälningsfall medan resterande ärendena (9 st) har initierats på LGM:s initiativ som ett resultat av den marknadsbevakning som ingår i LGM:s uppgifter.

Liksom tidigare år har flertalet ärenden som påbörjats under året (10 st) kunnat lösas i konstruktivt samförstånd mellan LGM och de parter vars marknadsföringsåtgärder ifrågasatts. Genom att företagen i fråga gjort och/eller kommit med utfästelse om en tillfredställande tidsplan för genomförandet av förändringar i den ifrågasatta marknadsföringen, har ärendena kunnat avskrivas (i förekommande fall bevakas genomförandet av utlovade åtgärder fortsatt av LGM).

En stor del av ärendena har utgjorts av påståenden som varit felaktiga i sin utformning och som tolkats som otillåtna medicinska påståenden (16 st). Påståenden har i vissa fall bedömts vaga och opreciserade, och därmed vilseledande, då de inte åtföljts av ett specifikt hälsopåstående som får användas (6 st). Andra ifrågasatta marknadsföringsåtgärder berörde antioxidanter/bioaktiva komponenter (10 st), fettsyror (3 st), probiotika (9 st) och mättnad (3 st). Hälsopåståenden i form av varumärken har ifrågasatts i tre fall.

Utöver detta har LGM i tre fall påpekat att märkning av produkt i samband med hälsopåståenden inte varit i överensstämmelse med gällande regelverk.

LGM har fortsatt haft samarbete, i form av diskussioner om tolkningsmöjligheter av förordningen och utlåtanden från Efsa, med Livsmedelsverket och SNF Swedish Nutrition Foundation. Vidare har gemensamma frågor diskuterats med Svensk Egenvård. LGM har under 2010 även varit adjungerad vid möten med branschstödet styrgrupp.

Under 2010 publicerade Efsa ytterligare två omgångar med så kallade artikel 13.1-utlåtanden efter vetenskapliga granskningar. Sammanlagt var vid årets slut 1868 hälsosamband av de ursprungliga 4638 granskade. Hittills har 432 hälsopåståenden fått en positiv bedömning. En fullständig förteckning av de granskade påståendena finns att tillgå på bransch-

stödets hemsida (www.halsopastanden.se, se tabeller under "Rådgivning"). Knappt 1000 samband som rör "icke-botanicals" återstår att bedöma för Efsa vilket troligen kommer att avslutas i juli 2011. Alla samband som rör "botanicals" kommer att hanteras separat vid ett senare tillfälle. Efsa:s bedömningar utgör underlag för kommissionens beslut och är inte formellt gällande som beslut. Kommissionen har beslutat att invänta samtliga artikel 13.1-bedömningar för icke-botanicals från Efsa innan man går vidare med beslutsprocessen. Tidigast kan 13.1-listan "vinna laga kraft" någon gång under 2012. För icke-godkända hälsopåståenden finns en övergångstid 6 månader.

Det är likväl LGM:s åsikt att det inte kan anses ansvarfullt, och därmed knappast i enlighet med god marknadsföringssed, att under tidsperioden fram till publicering av kommissionens beslut använda sig av hälsopåståenden som Efsa anser saknar vetenskaplig grund. I skrivande stund råder dock viss oklarhet om vad gäller tidsplanen för tillbakadragande av marknadsföringsåtgärder som LGM ifrågasatt och som baseras på hälsosamband för vilka Efsa inte avgivit positiva granskningsutlåtanden.

Anders Sjödin
April 2011